

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de financiering van vernieuwend aanbod in de preventieve gezinsondersteuning
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend subsidiebesluit past in de verdere uitbouw van de Huizen van het Kind en in de structurele inbedding van de OverKophuizen, zoals beoogd in het Vlaams regeerakkoord en in de beleidsnota 2019-2024 Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding. Het geeft ook uitvoering aan de acties met betrekking tot mentaal welzijn in het relanceplan 'Vlaamse veerkracht' van de Vlaamse Regering. Het regelt subsidies voor vernieuwend aanbod aan de basisvoorzieningen Huizen van het Kind en OverKophuizen.

Bijlage(n)

- voorontwerp van besluit;
- advies van Vlaamse Jeugdraad van 6 januari 2021;
- advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 14 januari 2021.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: opgroeien

Inhoudelijk structurelement: geïntegreerd gezinsbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 4 december 2020 verleende de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit over de financiering van vernieuwend aanbod in de preventieve gezinsondersteuning (VR 2020 0412 DOC.1311/1BIS en VR 2020 0412 DOC.1311/2BIS).

Het ontwerp van besluit werd voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Jeugdraad en aan de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, die hierover respectievelijk op 6 januari 2021 en op 14 januari 2021 advies uitbrachten.

////////////////////////////////////
/////

2. TOELICHTING

A. ADVIES VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD

In haar advies geeft de Vlaamse Jeugdraad aanbevelingen over hoe een OverKophuis er idealiter uitziet, over wat best opgenomen wordt in de projectoproep en over de verdere uitrol van de Huizen van het Kind.

De Vlaamse Jeugdraad adviseert om in te zetten op een goede synergie tussen jeugdwerk en jeugdhulp. *“Doe dat door samenwerkingen en de kracht van beide sectoren te combineren. Maak daar een belangrijke voorwaarde van bij het goedkeuren van projecten. Sta toe dat er verschillende OverKop-modellen zijn die zijn aangepast aan de noden van de desbetreffende regio en die rekening houden met lokale contexten en jongeren én het bestaande zorg- en jeugdwerkaanbod. Werk een langetermijnvisie uit voor OverKop.”*

Repliek: Het is bij OverKop absoluut de bedoeling om een goede synergie met jeugdwerk te faciliteren en de kracht van beide sectoren te combineren. De nadruk ligt hierbij op verbinding creëren en inzetten op toegankelijkheid en laagdrempeligheid. De relevante partners binnen het Jeugdwerk zijn daarom ook opgenomen als verplichte partner in het OverKophuis.

Het is belangrijk dat aan alle voorwaarden in voorliggend ontwerpbesluit voldaan is, maar verder kan bij de uitbouw van een OverKophuis rekening worden gehouden met de lokale contexten en jongeren, en met het bestaande zorg- en jeugdwerkaanbod in de regio.

Er zal een langetermijnvisie voor OverKop worden uitgewerkt waarbij de Vlaamse Jeugdraad zeker en vast wordt betrokken.

De Vlaamse Jeugdraad adviseert om participatie centraal te zetten in de projectoproep, de lokale uitrol én de inrichting van de OverKophuizen en om de lokale jeugdraden.

Repliek: Participatie (door jongeren, maar ook door andere relevante stakeholders) is een van de werkingsprincipes van de netwerken en zal bijgevolg worden meegenomen in zowel de beoordeling van de aanvraag (en van het ondernemingsplan dat met de verschillende partners wordt uitgewerkt), als in de zelfevaluatie.

De Vlaamse Jeugdraad adviseert: *“Hou zowel bij het design en de criteria van de projectoproep, als bij de lokale uitrol van de OverKophuizen rekening met de 7 B's van drempelverlagend werken: betaalbaarheid, beschikbaarheid, bereikbaarheid, begrijpbaarheid, bruikbaarheid, bekendheid en betrouwbaarheid.”* De Vlaamse Jeugdraad beveelt ook aan dat de activiteiten vooral moeten plaatsvinden na de schooluren en op andere momenten waarop jongeren beschikbaar zijn, dat er inspanningen geleverd moeten worden om alle jongeren zich welkom te (blijven) laten voelen, dat er outreachend gewerkt moet worden, dat de dienstverlening in de mate van het mogelijke moet aansluiten bij de taal van de jongere, dat de jongere eigenaar moet blijven van zijn traject, en dat jongeren uiteraard moeten afweten van het bestaan van een OverKophuis en dat het belangrijk is om in te zetten op relatieopbouw en cultuursensitieve zorg.

Repliek: Het inzetten op toegankelijkheid (de 7 B's van drempelverlagend werken) is een van de werkingsprincipes van de netwerken en zal bijgevolg worden meegenomen in zowel de

////////////////////////////////////
//////

beoordeling van de aanvraag (en van het bijgevoegde ondernemingsplan), als van de zelfevaluatie. Verder wordt bepaald dat er gericht acties moeten worden ondernomen ten aanzien van de gezinnen en jongeren die nog niet worden bereikt en dat de dienstverlening actief bekend moet worden gemaakt. Ten slotte wordt bepaald dat ondersteuning van jongeren op verschillende levensdomeinen in een OverKophuis kosteloos moet zijn.

De Vlaamse Jeugdraad adviseert om de geleerde lessen van de vijf pioniers kenbaar te maken zodat anderen ervan kunnen leren. Hiernaast adviseert ze om ervoor te zorgen dat dat de eindevaluatie na drie jaar aangepast is aan de manier van werken en eigenheid van de OverKophuizen en dat jongeren betrokken moeten worden bij het evaluatieproces. De Vlaamse Jeugdraad merkt op dat 100.000 euro per OverKophuis is een te klein budget is. Ze adviseert om ervoor te zorgen dat projecten worden geselecteerd die door hun manier van werken of potentieel toch resultaten kunnen boeken, om lokale besturen aan te moedigen tot cofinanciering en om de regels rond cofinanciering glashelder te maken zodat daarover geen verwarring kan ontstaan.

Replik: Het voorontwerp van besluit voorziet de mogelijkheid tot cofinanciering vanuit een andere entiteit van de Vlaamse overheid (dan het agentschap Opgroeien regie). In artikel 10 wordt een bijkomend lid ingevoegd dat voorziet in de mogelijkheid om bij ministerieel besluit nadere regels te bepalen over de cofinanciering. Daarnaast voorziet het voorontwerp in inbreng van aanbod en/of expertise door netwerkpartners, waaronder de lokale besturen, om het vernieuwend aanbod mee inhoud en vorm te geven.

De Vlaamse Jeugdraad adviseert het volgende: *“Zorg ervoor dat de genoemde partners zoals lokale besturen, jeugdwerk, CAW’s, CLB’s, 1GezinPlan ... op voorhand en via verschillende wegen op de hoogte zijn van de aankomende projectoproep. Geef indien mogelijk voor 1GezinPlan ook een contactpersoon met wie geïnteresseerde indieners contact kunnen opnemen”*.

Replik: De betrokken partners werden op de hoogte gebracht van de vooraankondiging en zullen ook via verschillende wegen op de hoogte worden gebracht van de projectoproep. Vanuit het agentschap Opgroeien werd een (lokale) aanspreekpersoon aangeduid.

De Vlaamse Jeugdraad adviseert het volgende: *“Sta toe dat het eerste projectjaar voor nieuwe OverKophuizen nog een ontwikkelingsjaar is. Zorg ervoor dat jongeren van meet af aan mee aan tafel zitten. Een eerste stap om dat te verwezenlijken is door lokale jeugdleden en jeugdwerk op de hoogte te stellen van deze projectoproep”*.

Replik: De geselecteerde initiatieven voor de OverKophuizen zullen de tijd krijgen om te starten, hun werking uit te bouwen, de juiste partners te zoeken, jongeren te betrekken, zichzelf lokaal te verankeren. Het ondernemingsplan dat bij de subsidieaanvraag wordt ingediend vormt slechts een startpunt. Na een positieve beslissing tot toekenning van de subsidie is het de bedoeling dat OverKophuizen, samen met de partners, hun ondernemingsplan waar nodig verder uitwerken en actualiseren.

Met betrekking tot de vernieuwende projecten bij de Huizen van het Kind, formuleert de Vlaamse Jeugdraad nog enkele aandachtspunten: *“Ondersteun lokale besturen niet alleen met middelen, maar ook met competenties en visie over de aanpak van problemen als kinderarmoede. Moedig ook gemeentes die hier nog niet ver in staan aan om in te tekenen op de projectoproep. Stimuleer de Huizen van het Kind om ook kansengroepen en jonge nieuwkomers actief toe te leiden naar het lokale vrijetijdsaanbod. Stimuleer andere*

////////////////////////////////////
////////

Met betrekking tot de budgetten en de structurele verankering adviseert de raad om de lokale besturen toe te laten als cofinancierder van de projecten en ze te stimuleren om financieel bij te dragen, en om de structurele verankering van de projecten duidelijker als finaliteit te benoemen.

Repliek: Het is toegelaten en zelfs wenselijk dat lokale besturen vernieuwende projecten cofinancieren, maar dat is geen verplichting en het is niet nodig om dit uitdrukkelijk in de regelgeving te bepalen.

Ten slotte stelt de raad nog enkele punctuele vragen: een met betrekking tot de rapportage en een met betrekking tot de bepalingen rond anciënniteit.

Repliek: Wat de vraag over de rapportage betreft, is het de bedoeling om de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden en de rapportage via één entiteit, meer bepaald het agentschap Opgroeien regie, te laten verlopen. Vanzelfsprekend zal het agentschap relevante elementen uit de rapportering overmaken aan de andere entiteit(en). Wat de vraag rond anciënniteit betreft, is het nodig te verduidelijken dat deze bepalingen (artikel 35 en artikel 36) eigenlijk volledig los staan van al het voorgaande. Het gaat hier om een rechtzetting betreffende de anciënniteitsbepalingen voor de aanbodsvormen preventieve gezinsondersteuning, die in deze regelgevende beweging ondergeschikt wordt meegenomen.

C. WIJZIGINGEN AAN HET VOORONTWERP VAN BESLUIT

Wijziging aan artikel 2 en aan artikel 10

Zoals hierboven aangegeven, wordt telkens een bijkomende lid ingevoegd dat voorziet in de mogelijkheid om bij ministerieel besluit nadere regels te bepalen over de cofinanciering. Dit moet in samenhang worden gelezen met de in de artikelen 5 tot en met 8 en de in artikel 12 voorziene mogelijkheden om, bij ministerieel besluit, nadere regels te bepalen over de opdrachten in het kader van gecombineerde doelstellingen.

Wijziging aan artikel 18

In de oorspronkelijke formulering van artikel 18, laatste lid, van het voorontwerp van besluit, dat op 4 december 2020 principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering, werd bepaald dat als het Huis van het Kind de vorm heeft van een feitelijke vereniging, het lokaal bestuur in naam van de feitelijke vereniging optreedt als ontvanger van de subsidie voor vernieuwend aanbod.

Dit lid wordt geherformuleerd om te verduidelijken dat de bepaling afwijkt van het reguliere subsidiekader voor Huizen van het Kind, meer bepaald het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning. Artikel 17 van dat besluit bepaalt dat als het Huis van het Kind de vorm heeft van een feitelijke vereniging, het dan een natuurlijke of rechtspersoon aanwijst die lid is van de feitelijke vereniging en die ten aanzien van het agentschap Opgroeien regie zal optreden als vertegenwoordiger van de feitelijke vereniging. De vertegenwoordiger fungeert als ontvanger van de subsidie.

Bovendien wordt een bijkomend lid toegevoegd dat het voor een lokaal bestuur mogelijk maakt om er, in afwijking van het vorig lid, voor te kiezen de subsidie te laten ontvangen door de gewoonlijke vertegenwoordiger van de feitelijke vereniging. Deze bepaling wordt

////////////////////////////////////
////

4. VERDER TRAJECT

Over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de financiering van vernieuwend aanbod in de preventieve gezinsondersteuning wordt advies gevraagd aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de financiering van vernieuwend aanbod in de preventieve gezinsondersteuning;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

////////////////////////////////////
/////